



SCENARIUSZE

zajęć lekcyjnych dla uczniów

2022/2023

TEMAT PIERWSZY: Co kryje się pod nazwą „elektrośmieci”?

CELE OGÓLNE:

Wprowadzenie pojęcia elektrośmieci. Poznanie podstawowych kategorii elektrośmieci.

UCZEŃ:

Wie, czym są elektrośmieci; potrafi przyporządkować je do określonej kategorii.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- wycięte z gazet lub wydrukowane zdjęcia różnych rodzajów elektrośmieci (należy wcześniej poprosić uczniów o przyniesienie odpowiednich materiałów)
- białe arkusze A3
- białe arkusze A4
- plansza edukacyjna „Rodzaje elektrośmieci” (do pobrania ze strony programu)
- gra „Domek EkoDrużyny” (gra on-line jest dostępna na stronie programu w zakładce „Zeszyty dla uczniów”)
- film „Co kryje się pod nazwą „elektrośmieci”, sluchowisko „Podwórkowy kłopot”
- stoper
- kartka z zaszyfrowanymi nazwami elektrośmieci (nazwy powinny zostać zaszyfrowane poprzez zapisanie ich sylab od końca, np. pralka to ka-pral, lodówka to ka-dów-lo, itd.)

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Nauczyciel włącza dzieciom sluchowisko „Podwórkowy kłopot”.

Następnie zadaje uczniom pytania:

- Dlaczego mama Filipa nie mogła przygotować na kolację tostów?
- Co takiego zrobił sąsiad Filipa i sąsiedzi pozostałych dzieci?
- Czym było każde z zepsutych lub niepotrzebnych urządzeń? (elektrośmieciem)

2. Nauczyciel włącza uczniom film edukacyjny: „Co kryje się pod nazwą elektrośmieci”, który jest dostępny na stronie programu.

3. Dyskusja nawiązująca do treści filmu i sluchowiska.

Nauczyciel przypomina definicję elektrośmieci. Pyta uczniów, jaki sprzęt elektryczny lub elektroniczny mają w domach, a który mógłby stać się elektrośmieciami. Następnie omawia planszę edukacyjną „Rodzaje elektrośmieci”, zwracając uwagę na grupy: oświetlenie i baterie. Dzieci próbują przypomnieć sobie, czy podobnie jak bohaterowie sluchowiska na swoich podwórkach widziały kiedyś wyrzucony sprzęt elektryczny lub elektroniczny. Mogą podobnie jak EkoDrużyna zastanowić się, co można zrobić, by rozwiązać ten problem.

4. Chętni uczniowie grają w grę „Domek EkoDrużyny”.

Jeśli wszyscy uczniowie chcą wziąć udział w grze, nauczyciel może podzielić ich na trzy zespoły (tyle jest pokoi w grze). Może też wybrać troje chętnych i zmierzyć czas, w jakim uda im się odnaleźć wszystkie elektrośmieci. Wygrywa ten uczeń, który najszybciej wykona zadanie. W przypadku braku tablicy multimedialnej nauczyciel może wydrukować poszczególne pokoje w formie kart pracy.

5. Ekodetektywi – zabawa.

Nauczyciel kolejno odczytuje z kartki zaszyfrowane nazwy elektrośmieci. Zadaniem uczniów jest odgadnąć, o jaki

elektrośmieć chodzi i powiedzieć, gdzie można go znaleźć w naszym domu.

6. „Każdy ma w domu Elektropotwora” – praca plastyczna.

Z wyciętych z gazet lub wydrukowanych zdjęć różnych rodzajów elektrośmieci uczniowie przygotowują pracę plastyczną przedstawiającą Elektropotwora.

ZADANIE DLA STARSZYCH UCZNIÓW:

Pogromcy elektropotworów

Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy. Każda z grup na arkuszu A3 wypisuje własne pomysły na to, w jaki sposób można ograniczyć na świecie ilość elektrośmieci. Za każdy sensowny pomysł, po ich omówieniu na forum klasy, grupa otrzymuje punkt. Ta grupa, która zbierze więcej punktów, wygrywa i zyskuje miano „pogromców elektropotworów”. Wspólne zdjęcie „pogromców” wraz z ich pracami plastycznymi „Każdy ma w domu elektropotwora” można potem umieścić na tablicy korkowej, tworząc wystawkę.

TEMAT DRUGI: Dlaczego elektrośmieci to nie są zwykłe śmieci?

CELE OGÓLNE:

Poznanie i zrozumienie przyczyn, dlaczego elektrośmieci są szkodliwe dla środowiska i ludzi.

UCZEŃ:

Wie, jakie substancje szkodliwe znajdują się w elektrośmieciach; wie, w jaki sposób poznane substancje wpływają na środowisko i ludzi.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- plansza „Substancje szkodliwe w elektrośmieciach” (do pobrania ze strony programu)
- karta pracy „Odszyfruj i połącz” (do pobrania ze strony programu)
- karteczki z nazwami niektórych substancji niebezpiecznych znajdujących się w elektrośmieciach (rtęć, kadm, brom, freon, ołów, nikiel)
- film „Dlaczego elektrośmieci to nie są zwykłe śmieci”, słuchowisko „EkoDrużyna na tropie pomysłów”
- białe arkusze A4
- flamastry lub kredki

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Nauczyciel włącza dzieciom słuchowisko „EkoDrużyna na tropie pomysłów”.

Następnie zadaje uczniom pytania:

- Co najbardziej martwiło dzieci?



– Dlaczego dzieci stwierdziły, że elektrośmieci są niebezpieczne?

– Na jaki pomysł wpadł Filip?

2. Nauczyciel włącza uczniom film edukacyjny „Dlaczego elektrośmieci to nie są zwykłe śmieci”, który jest dostępny na stronie programu.

3. Dyskusja nawiązująca do treści filmu i słuchowiska.

Nauczyciel pyta uczniów, czy słyszeli kiedyś o jakiś szkodliwych substancjach, które można znaleźć w telefonach, tabletach, lodówkach, pralkach czy innych urządzeniach, które potem mogą stać się elektrośmieciami. Dzieci próbują odpowiedzieć samodzielnie, a on zapisuje ich pomysły na tablicy. Następnie pokazuje i omawia planszę „Substancje szkodliwe w elektrośmieciach”, w razie potrzeby wyjaśniając niezrozumiałe pojęcia. Pyta, co mogłoby się zdarzyć, gdyby zużyty sprzęt trafił np. do lasu albo na łąkę. Na koniec pomaga uczniom w sformułowaniu wniosku, że elektrośmieci nie wolno wyrzucać do zwykłego śmietnika ani wstawiać do altanki śmieciowej, skąd trafią na wysypisko/składowisko odpadów. Nie należy ich także samodzielnie demontować.

W ramach podsumowania dla trzech wybranych substancji klasa wspólnie wymyśla zagadki, których rozwiązaniem są nazwy substancji (zagadki nie muszą być rymowane).

4. O jaką substancję chodzi? – zabawa.

Nauczyciel rozdaje uczniom karteczki z nazwami substancji niebezpiecznych (jedna karteczka - jedno dziecko). Następnie na podstawie planszy „Substancje szkodliwe w elektrośmieciach” podaje wybraną informację np. znajdziemy ją w niektórych świetlówkach, zaburza pracę nerek, stosuje się go w komputerach, itd. Dzieci, które mają karteczkę z substancją, której dotyczy opis, muszą jak najszybciej wstać. Jeśli się pomylą, do końca zabawy muszą stać na jednej nodze. Po wyczerpaniu wszystkich informacji z listy uczniowie mogą zamienić się karteczkami, by powtórzyć zabawę od początku.

5. Pora na nasze elektrozagadki.

Po wykonaniu zadania dzieci w grupach przygotowują rebusy obrazkowe dla wybranych nazw szkodliwych substancji. Na koniec mogą wymienić się kartkami, by rozwiązać rebusy swoich kolegów.

ZADANIE DLA STARSZYCH UCZNIÓW:

„Jak zawarte w elektrośmieciach szkodliwe substancje wpływają na środowisko i ludzi”

Na podstawie informacji znajdujących się na planszy „Substancje szkodliwe w elektrośmieciach” uczniowie w kilkusobowych zespołach tworzą (do wyboru):

- „Mapę szkodliwości substancji zawartych w elektrośmieciach”, na której na obrysie człowieka zaznaczają te narządy/układy organizmu człowieka, na które poszczególne substancje mają negatywny wpływ (np. kropką w danym kolorze). Do mapy powinni sporządzić legendę.
 - Plakat pt. „Elektrośmieci a człowiek i środowisko”.
-

TEMAT TRZECI: Co zrobić, gdy elektrośmieci pojawią się w domu?

CELE OGÓLNE:

Zrozumienie i poznanie zasad postępowania z elektrośmieciami. Organizacja zbiórki elektrośmieci na terenie szkoły.

UCZEŃ:

Wie, jak należy postępować z elektrośmieciami; aktywnie uczestniczy w akcjach związanych z elektrośmieciami.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- znak przekreślonego kosza
- piosenka „Ach te elektrośmieci” (do pobrania ze strony programu)
- film „Co zrobić, gdy elektrośmieci pojawią się w domu”, słuchowisko „Doskonały plan”
- karta pracy „Pokoloruj i odczytaj hasło” (do pobrania ze strony programu)

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Nauczyciel włącza dzieciom słuchowisko „Doskonały plan”.

Następnie zadaje uczniom pytania:

- Do jakiego wniosku na temat sąsiadów doszły dzieci?
- Jakie pomysły mieli członkowie EkoDrużyny?
- Które rozwiązanie wybrały?

2. Nauczyciel włącza uczniom film edukacyjny „Co zrobić, gdy elektrośmieci pojawią się w domu”, który jest dostępny na stronie programu.

3. Dyskusja nawiązująca do treści filmu i słuchowiska.

Nauczyciel pyta uczniów, czy w ich domach znajdują się jakieś nieużywane, zużyte lub zepsute urządzenia, które trzyma się, bo „może kiedyś się przydadzą”. Wszystkie informacje zapisuje na tablicy. Pokazuje im znak przekreślonego kosza i pyta, czy widziały go na tych urządzeniach. Uczniowie odpowiadają na pytania: Co waszym zdaniem oznacza ten symbol? Dlaczego takich urządzeń nie należy trzymać w domu? Co powinniśmy z nimi zrobić?

Następnie puszcza dzieciom piosenkę „Ach te elektrośmieci”. Po jej wysłuchaniu uczniowie próbują odpowiedzieć na pytania: Czy zdarzyło się wam wspólnie z rodzicami oddać elektrośmieci do PSZOK-u? A może podczas zakupu nowego urządzenia zanieśliście do sklepu stare? Jeśli tak, opowiedzcie o tym. Czy widzieliście kiedyś elektrośmieci porzucone w lesie lub innych nieodpowiednich miejscach? Czy widujecie elektrośmieci w altankach śmieciowych na waszych podwórkach? Dlaczego waszym zdaniem takie postępowanie jest niewłaściwe? Czy uważacie, że warto tak jak EkoDrużyna uczyć innych, jak postępować z elektrośmieciami?

Na koniec wszyscy uczą się na pamięć piosenki „Ach te elektrośmieci”.

4. Uczniowie rozwiązują kartę pracy „Pokoloruj i odczytaj hasło”.

Następnie uczniowie zostają podzieleni na kilka zespołów. Każdy przygotowuje jedną scenkę związaną z postępowaniem z elektrośmieciami (np. zakupem nowego telewizora i oddaniem starego, odwożeniem zepsutej lodówki do PSZOK-u, itp.). Zespoły kolejno odgrywają je na forum klasy.



5. Uczniowie pod okiem Nauczyciela organizują na terenie szkoły zbiórkę elektrośmieci.

Jeśli zbiórka jest niemożliwa, klasa przygotowuje tablicę informacyjną na temat elektrośmieci, organizuje konkurs na najlepszy plakat/komiks „Jak postępować z elektrośmieciami” lub organizuje wycieczkę do punktu zbierania elektrośmieci. To dobry moment na przedstawienie zasad działania Funduszu Oświatowego i zachęcenie większej grupy osób do zbierania punktów na rzecz szkoły.

ZADANIE DLA STARSZYCH UCZNIÓW:

Uczniowie wspólnie z nauczycielem wymyślają krótki scenariusz własnego przedstawienia o postępowaniu z elektrośmieciami. Mogą wykorzystać postaci bohaterów oraz piosenki dostępne na stronie programu.

TEMAT CZWARTY: Co to jest recykling i cykl życia elektrośmieci?

CELE OGÓLNE:

Poznanie cyklu życia elektrośmieci.

UCZEŃ:

Zna cykl życia elektrośmieci; wie, co można zrobić z przetworzonych elektrośmieci.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- plansza „Cykl życia elektrośmieci”
- karta „Tekst z lukami” (karta on-line jest dostępna na stronie programu w zakładce „Zeszyty dla uczniów”)
- gra „Pogromcy elektrośmieci” (gra on-line jest dostępna na stronie programu w zakładce „Zeszyty dla uczniów”)
- arkusze A4
- flamastry
- film „Co to jest recykling i cykl życia elektrośmieci?”, słuchowisko „EkoDrużyna rusza do akcji”
- spektakl „Ekodrużyna. Misja Elektrośmieć!” (dostępny na stronie programu)

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Nauczyciel włącza dzieciom słuchowisko „EkoDrużyna, do dzieła”.

Następnie zadaje uczniom pytania:

- O czym dzieci postanowiły opowiedzieć w swoim przedstawieniu?
- Za kogo miał być przebrany Filip, a za kogo Kacper?
- Czy pamiętacie jakieś przykłady surowców, które można odzyskać z elektrośmieci, o których mówił Filip?

2. Nauczyciel włącza uczniom film edukacyjny „Co to jest recykling i cykl życia elektrośmieci?”, który jest dostępny na stronie programu.

3. Dyskusja nawiązująca do treści filmu i słuchowiska.

Nauczyciel pokazuje uczniom planszę „Cykl życia elektrośmiec” i omawia ją na przykładzie radia lub innego wybranego przez siebie urządzenia (warto wcześniej sprawdzić, jakie surowce można z niego odzyskać i co z nich może potem powstać, by wykorzystać te informacje). Podkreśla, że cykl życia sprzętów, a cykl życia elektrośmiec, które z nich powstają, rozpoczyna się w innym momencie. Na koniec uczniowie wspólnie rozwiązują kartę pracy „Tekst z lukami”.

4. Co można zrobić z elektropotwora?

Nauczyciel wybiera kilka prac „Każdy ma w domu Elektropotwora”, które powstały podczas pierwszych zajęć. Wspólnie z dziećmi ustala, z jakich elektrośmiec składa się każdy elektropotwór. Następnie dzieci próbują wymienić jak najwięcej przedmiotów, które można otrzymać dzięki odzyskaniu surowców znajdujących się w tych elektrośmiecach.

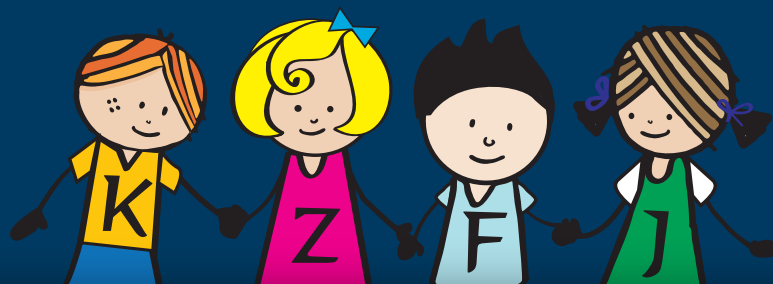
5. W ramach podsumowania wiadomości uczniowie grają w grę „Pogromcy elektrośmiec”, a następnie oglądają spektakl „Ekodružyna. Misja Elektrośmieć!”. Na koniec wymieniają się wrażeniami.



ZADANIE DLA STARSZYCH UCZNIÓW:

Uczniowie samodzielnie przygotowują szyfrowanki (według własnych pomysłów, sposoby kodowania mogą różnić się między sobą), w których ukrywają hasła związane z tematem zajęć, np. recykling, punkt zbierania, zakład przetwarzania, surowce wtórne, polar, namiot (min. 6 haseł). Następnie wymieniają się kartkami i próbują jak najszybciej odnaleźć hasła zaszyfrowane przez kolegę/koleżankę. Z otrzymanych słów mogą potem dodatkowo utworzyć krzyżówki.





MOJE MIASTO BEZ ELEKTROŚMIECI
Ogólnopolski program edukacyjny

www.moje-miasto-bez-elektrosmieci.pl